

TyöväenSÄVEL

MUSIIKINHARRASTAJAN LEHTI

3 • 2011

OPPIMISEN ILOA PUHALLINLEIRILLÄ

- Puhallinorkesterikoulutuksen monet muodot
- Musiikkifestivaaleja Suomen suvessa
- TSL:n tukimuodot käyttöön!

Åkerlundinkatu 6 A
33100 Tampere
puh. / fax 03 212 0559

Jarmo@puhallinleiri.fi
www.puhallinleiri.fi

www.tuotteita.YAMAHA.fi/muutto

KONSERTTIKALENTERI

STM:n Uudenmaan piirin konsertti Tallinnassa

la 8.10. klo 13.30 Opettajien talo
Konsertissa esiintyvät Helokit, Helsingin Työväen Orkesteri, Helsingin Työväen Sekakuoro, Hyvinkään Työväen Mieskuoro, OTK:n Naislaulajat ja Puhallinorkesteri Wiipuri

Muuttuvat laulut – Raimo Valkama 70 vuotta -konsertti

la 8.10. klo 17 Nokian kerhola, Souranderintie 13
Konsertissa esiintyvät Raimo Valkama (laulu ja juonto), Nokian Työväen Mieskuoro, Nokian Harmonikkakerhon Orkesteri, Tampereen Rautatien Mieslaulajat, Lauluhytye Mix'ette, Lauluhytye OhiMennen, Lauluhytye Vajaat Lasit, Arja-Riitta Karppelein ja Tapio Laine

Paleface ja Koiton Laulu

la 8.10. klo 19 Tampere-talon Iso sali

Rannikon kuorot konsertoivat

su 9.10. Snellman-sali, Kokkola
Konsertissa esiintyvät Ajan Laulu, Kemin Työväen Mieskuoro, Siltojen Laulu, Raahen Laulutoverit ja Kokkolan Työväen Laulajat

Kirkkokonsertti – Rauman Työväen Naiskuoro

la 15.10. klo 18 Pyhärannan kirkko
su 16.10. klo 16 Eurajoen kirkko

Laulun mä sain – Memmu 20 vuotta Laulusiskojen ohjaksissa

su 16.10. klo 14 Myllykatu Kymppi, Harjavalta
Kahvikonsertti Merja Sjöblomin 20-vuotisen uran kunniaksi Harjavalan Laulusiskojen johtajana.

Karkkilan Soittokunta 100 vuotta

la 23.10. klo 15 Karkkilasali, johtaa Kalle Turunen

Mäntän Työväen Sekakuoron 70-vuotisjuhlakonsertti

la 12.11. Mäntän Klubi

Isänpäivän konsertti – Hyvinkään Työväen Mieskuoro

su 13.11. klo 16 Hyvinkään Veteraanitalo

Siltojen Laulun 65-vuotisjuhlakonsertti

su 20.11. klo 14 Oulun kaupungintalon juhlasali

Levynjulkistuskonsertti – Hyvinkään Työväen Mieskuoro

la 3.12. klo 17 Hyvinkään kaupungintalon aula
Konsertissa julkistetaan kuoron uusi joululevy

Nokian Työväen Mieskuoron perinteinen Joulukonsertti

la 3.12. klo 18 Nokian kirkko
Johtaa Keijo Rantanen, solistina Markku Lähde

STM:n Uudenmaan piirin suomalaisen musiikin ja joululaulujen konsertti

to 8.12. klo 18 Käpylän Työväentalo, Helsinki

TAPAHTUMAKALENTERI

2011

- 8.10. STM:n Uudenmaan piirin musiikkiristeily Tallinnaan, www.tyovaenmusiikki.fi
8.–9.10. Maanpuolustussoittokuntien katselmus Lahdessa
9.10. Laulun ja soiton päivä
29.10. STM:n yhdistystoiminnan kurssi Tampereella, www.stmmusic.net
1.–2.11. Veteraanien kulttuurikiipailu Seinäjoella, www.veteraanikiipailu.fi

2012

- 16.–18.3. Valtakunnalliset Puhallinpäivät Joensuussa
31.3. STM:n vuosikokous ja koulutuspäivä Oulussa, www.stmmusic.net

- 16.–20.5. Vaasan XX Kuorofestivaali, www.vaasa.fi/choirfestival
7.–10.6. Sulasolin laulu- ja soittojuhlat Kuopiossa, www.sulasol.fi/laulujuhlat
14.–17.6. Pohjoismainen musiikkijuhla Landskronassa Ruotsissa
26.6.–4.7. STM-puhallinleiri ja kapellimestarikurssi Murikka-opistossa Tampereen Teiskossa
26.–29.7. Työväen Musiikitapahtuma Valkeakoskella, www.valmu.fi
21.–22.9. Kansainvälinen Harald Andersen -kamarikuorokiipailu Helsingissä, www.siba.fi/choircompetition
27.10. Klemetti-yhtyelaulukiipailu Orivedellä, www.orivedenopisto.fi

PALVELUKSESSANNE

AKT

- vahva liitto
rohkea vaikuttaja
www.akt.fi

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

John Stenbergin ranta 6
00530 Helsinki
PL 313, 00531 Helsinki
p. (09) 613 110
fax (09) 739 287

TEAM

Teollisuusalojen ammattiliitto ry

Puupuhaltimien
erikoisliike

Woodwinds

• Huilut • Oboet • Klarinetit • Vityslaitteet
Pienet kontrabassot sekä muut jousisoittimet ja lyömäsoittimet

Woodwinds

Albertinkatu 17, 00120 Helsinki
Puh. (09) 681 2150, Fax (09) 681 2155
matti.helin@woodwin.pp.fi www.woodwinds.pp.fi

Oma näkökulma.

Uutispäivä Demari

WWW.DEMARI.FI

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
Saariniemenkatu 6, 00530 Helsinki
vaihde (09) 478 988, faksi (09) 712 752
etunimi.sukunimi@sdp.fi, www.sdp.fi

Tässä numerossa:

Konsertit ja tapahtumat	2
Pääkirjoitus	3
Puhallinorkesterikoulussa saa opetusta oman ryhmän riveissä	4
Meiltä ja muualta	7
Nuorten nurkka	7
Musiikkifestivaaleja Suomen suvussa	8
Piirien palsta	11
D-orkesterilaiset puhallinleirillä	12
Sukellus kuoronjohdon saloihin	13
TSL:n tukimuodot käyttöön!	14
Kaikuja kentältä	16
Toimisto tiedottaa	18
Aikansa kutakin	19

Oppia ikä kaikki

Syksy tuo tullessaan paitsi keltaiset lehdet ja kirpeät säät, myös pienet koululaiset ja vähän isommatkin opiskelijat. Koulujen lisäksi kautensa ovat käynnistäneet lukuisat työväenopistot, musiikkiopistot ja monet muut oppilaitokset. Moni suomalainen harrastakin opiskelua eri muodoissa vieraista kielistä tanssiin ja puutarhanhoidosta sukututkimukseen.

Myös kuorot ja orkesterit ovat käynnistäneet syyskautensa. Musiikkia harrastetaan monista syistä. Tärkeää on usein musiikin ja yhdessä olemisen tuottama ilo. Kuorossa laulaminen ja orkesterissa soittaminen on monelle myös opiskelua – uusien taitojen oppimista tai vanhojen kehittämistä edelleen. Musiikkiharrastus tunnustetaan opiskeluksi myös Työväen Sivistysliitossa, joka välittää aikuisopiskeluun tarkoitettua valtionapua kuoroille ja orkestereille. Tämän tuen hyödyntämisestä kerromme tässä lehdessä.

Laulamisen ja soittamisen ohella jäsenryhmissämme opetellaan yhdistyksen pyörittämistä. STM vastaa koulutustarjonnassaan nyt myös tähän tarpeeseen. Tampereella järjestetään lokakuussa yhdistystoiminnan kurssi, joka tullaan järjestämään myöhemmin myös eri puolilla maatamme.

Musiikin harrastaminen sopii kaikenikäisille. Niin kuoroissa kuin orkestereissakin musisoi harrastajia lapsista eläkeläisiin. Usein ajatellaan, että soittoharrastus pitäisi aloittaa jo lapsena. Mikään ei kuitenkaan estä tarttumasta ensimmäistä kertaa soittimeen hieman varttuneempanakin. Tämän lehden sivuilta voi lukea puhallinorkesterikoulujen tarjoamista mahdollisuuksista sekä uuden soittoharrastuksen aloittaneiden kokemuksista kesän puhallinleiriltä. Itsekin rohkenin kokeilla leirillä ihan uutta soitinta. Suosittelen kokemusta kaikille uuden oppimisesta innostuneille!

Myös Työväen Sävel -lehti kehittyä edelleen. Aloitin keväällä lehden uutena päätoimittajana, ja lehden linjauksia on pohdittu toimitusneuvostossa. Jokaisessa lehdessä on tästä lähtien jokin teema, jonka ympärille osa kirjoituksista rakentuu. Tämän lehden teemana on syksyn kunniaksi *koulutus*. Mukana on myös uusia palstoja: piirijärjestömmme pääsevät kertomaan toiminnastaan *Piirien palstalla*, ja nuorisojäsenillä on puolestaan mahdollisuus esittäytyä *Nuorten nurkassa*. Tälle palstalle toivomme kirjoituksia myös nuorilta itseltään. Ajankohtaisia uutisia ja ilmiöitä esitellään *Meiltä ja muualta* -osiossa. Toivottavasti lehden pienet uudistukset miellyttävät teitä lukijoitamme!

Aurinkoista syksyä ja oppimisen iloa teille kaikille!

Sanna-Mari Hiekka
toiminnanjohtaja

Päätoimittaja: Sanna-Mari Hiekka
Toimitusneuvosto: Hanna Lehtonen, Minna Kallioniemi ja Anu Pihl.
Tämän numeron avustajat: Ahti Ekdahl, Juha Holma, Laura Jalovaara, Risto Lahti, Eero Majuri, Anna Paju ja Keijo Rantanen.

Número 4 ilmestyy 1.12.2011, aineistopäivä on 9.11.2011.
Lehden teemana on konsertti.

Kansi: Pasuunansoittoa puun takaa (kuva Kimmo Varjoranta)

Toimitus

Hämeenpuisto 33 B 26, 33200 Tampere
puh. 010 322 6644, fax 010 322 6640
sanna-mari.hiekka@stmmusic.net, www.stmmusic.net

Tilaukset

Työväen SÄVEL ilmestyy 4 kertaa vuodessa.
Lehti kuuluu STM-jäsenetuihin.
Tilauhinta ulkopuolisille 12 euroa/vsk.
Irttonumero 3 €

Ilmoitukset

Marjukka Pennanen, 040 541 0050

Julkaisutunnus

ISSN 0786-7441

Lehden taitto ja painopaikka

Offset Ulonen Oy, Tampere 2011

441 704
Painotuote

Opetusta oma

Matalan kynnyksen kein

Puhallinorkestereissa ympäri Suomen on havaittu nuoren polven katoavan toiminnasta. Soittajajoukot ukkoutuvat ja pikkuhiljaa koko toiminta hiipuu. Tähän on etsitty keinoja muun muassa Lappeenrannan ja Tampereen Työväenyhdistysten Soittokunnissa. Samaan vaivaan on löydetty kahdella eri paikkakunnalla kaksi erilaista lääkettä.

Lappeenrannan Puhallinmusiikkikoulu

Lappeenrannan Työväenyhdistyksen Soittokunnassa soitto-opetuksen tarve huomattiin jo 1950-luvulla. Sinnikkäät aloitusyritykset johtivat siihen, että lopulta vuonna 1983 soittokunnan yhteyteen perustettiin Puhallinmusiikkikoulu. Koulun perustajana oli director musicus **Olavi Spännäri**, jonka johdolla kouluun etsittiin 10–16-vuotiaita tyttöjä ja poikia.

Puhallinmusiikkikoulun oppilaat saivat yksityisopetusta ja soittivat oppilasorkesterissa. Opetusta antoivat Spännärin lisäksi läheisen varuskunnan ja oman soitto-kunnan soittajat. Soittotaidon ja rohkeuden kasvaessa aukesivat ovet varsinaisen soitto-kunnan riveihin. Puhallinmusiikkikoulun nykyinen johtaja **Mirja Könönen** on itse aloittanut huilunsoiton uunituoreessa Puhallinmusiikkikoulussa vuonna 1983.

Koulutus tänään

Puhallinmusiikkikoulussa voi aloittaa soittamisen kuka vaan. Pohja-

koulutusvaatimuksia ei ole, ja varsinaisista ikärajoistakin on luovuttu. Kynnys musiikkiharrastuksen aloittamiseen on pyritty pitämään mahdollisimman matalana. Ikärajoista luopumisen jälkeen soitto-oppilaiden keski-ikä onkin nousut noin 30 ikävuoteen. Suurin osa Puhallinmusiikkikoulun oppilaista on naisia ja tyttöjä. "Missä mahtavat olla soittamisesta kiinnostuneet pojat ja miehet?" kysyykin Könönen.

Puhallinmusiikkikoulussa on nykyään parikymmentä oppilasta. Mukana on myös aikuisia: sellaisia, jotka ovat esimerkiksi saaneet soittoimen lahjaksi ja aloittaneet soittoharrastuksen aikuisena tai sellaisia, jotka joskus lapsena ovat soittaneet, mutta soittoharrastuksessa on ollut vuosien tauko.

"Oppilasmäärä koulussamme on vaihdellut jonkin verran. Harmillista kyllä, uusia oppilaita tuntuu vuosi vuodelta olevan vähemmän ja entisiä jää toiminnasta pois kuka opiskelun, kuka perheenisäyksen tai jonkin muun syyn takia", toteaa Könönen.

Músicasta löytyy iloista mieltä ja energisyyttä. (kuva Denise Ward)

Puhallinmusiikkikoulussa opiskelu oli pitkään maksutonta. Tänä päivänäkin oppilailta kerätään vain nimellinen vuosimaksu. Koulun jokainen oppilas saa soitonopetusta 45 minuuttia viikossa. Heti, kun taitoja tai rohkeutta riittää, saa osallistua myös Lappeenrannan Työväenyhdistyksen Soittokunnan harjoituksiin. Kaikki oppilaat ovat tervetulleita myös Soittokunnan viikonloppukursseille.

Orkesterit ja opettajat

Mirja Könönen toteaa Puhallinmusiikkikoulun oman orkesteritoiminnan olevan haasteellista järjestää: "Ennen meillä oli aina oppilasorkesteri Puhallinmusiikkikoululaisille. Nyt sen järjestäminen on hankalaa kahdesta syystä. Ensinnäkin tällä hetkellä koulun oppilaiden soitinjakauma on varsin kummallinen. Toiseksi, oppilaat ovat niin monen ikäisiä, että yhteisen harjoitusajan löytäminen on haasteellista. Olemme pyrkineet tarjoamaan kamarimusiikkia yhteissoittona, ja aina välillä kevätmatineoihin ja joulujuhliin on sovitettu kaikille sopivaa soitettavaa."

Opettajina toimivat edelleen ammattimuusikot esimerkiksi Rakuunasoittokunnasta ja oman soitto-kunnan soittajat. Musiikin teoria kuului myös aikanaan opetusohjelmaan. Teoriaopetuksen lopettamisen jälkeen soitonopettajat ovat sisällyttäneet teoriaasioita omaan opetukseensa. Könönen kertoo monen pärjänneen näillä opeilla STM:n musiikkileirien musiikin perusteiden tunnilla.

"Opetusmateriaalit kukin opettaja valitsee oppilaan taitojen ja mieltymysten mukaan. Tärkeintä on, että harjoitetaan musiikkia

Lappeenrannan puhallinmusiikkikoululaiset kevätmatineassa. (kuva Jouni Könönen)

n ryhmän riveissä

oja musisoinnin aloittamiseen

monipuolisesti ja oppilaalle sopivan haasteellisesti”, kuvailee Könönen yksityisopetusta. Yhteissoittoon on räätälöity myös viihteellistä ohjelmistoa.

Soita niin kauan kuin jaksat

Puhallinmusiikkikoulussa saa opiskella niin kauan kuin haluaa. Pisimpään koulun oppilaina viihtyneet ovat opiskelleet koulussa kymmenisen vuotta. Opiskelu ei ole tutkintotavoitteista, mutta halukkaat on ohjattu tekemään tasosuorituksia STM:n puhallinmusiikkileireille tai Lappeenrannan musiikkiopistoon. ”Tulevaisuudessa pyrimme järjestämään soiton tasokokeen halukkaille myös omalla koulullamme”, Mirja Könönen toteaa.

Soittoharrastuksen yksi tärkeimpiä ominaisuuksia on sen sosiaalisuus. ”Erityisesti aikuiset ovat huomanneet, että yhteissoitto edistää oppimista. Yksin ei opi samalla tavalla, kuin konkarin vieressä. Soittoharrastuksessa sosiaalisuus on tärkeää!” sanoo Könönen. ”Kaikenlaista yhteissoittoa duoista pieniin viihdeorkestereihin oppilaat tuntuvatkin arvostavan kovasti. Pidämme tärkeänä sitä, että soittaminen on hauskaa ja porukassa viihtyy. Puolin ja toisin on käyty ristiäiset, lakkiaiset, häät ja hautajaiset. Eri-ikäisten ja keskenään erilaisten ihmisten vuosia tai vuosikymmeniä jatkuva ystävyys on iso osa koko soittoharrastusta.”

”Haluamme tarjota kaikille halukkaille mahdollisuuden musiikin harrastamiseen ja samalla saamme ylläpidettyä Lappeenrannan Työväenyhdistyksen pitkäaikaista soittokuntaperinnettä. Ensi vuonna soittokuntamme täyttää jo kunnioitettavat 110 vuotta!” julistaa Mirja Könönen lopuksi.

Toisin Tampereella

Tampereen Työväenyhdistyksen Soittokunnan yhteydessä toimii keväällä 2009 perustettu nuorisopuhallinorkesteri Música. Orkesterilla on käytössään **Päivi Pyymäen** luoma oppimateriaali *Suoma-*

lainen puhallinorkesterikoulu. Päivi Pyymäki on ollut aktiivinen nuorisokouluttaja Tampereella jo useiden vuosien ajan ja on luonut tämän materiaalin ja sen pohjana olevan puhallinorkesterikoulumetodin työnsä innoittamana. Metodin mukaan yhteissoitto aloitetaan mahdollisimman varhain eli heti muutaman yksityistunnin jälkeen.

”Metodin perusideana on opettaa soittajia orkesterin sisällä. Tämä kehittää sekä heidän kykyään soittaa ryhmässä että koko puhallinorkesteria samaan aikaan. Päivi Pyymäen metodi antaa nu-

oittaminen on tällä tavoin mahdollista, vaikkei ennen olisi soittanut ääntäkään. Metodin oppimateriaali esittelee soittajalle aina yhden säveln kerrallaan. Säveltä toistetaan usealla eri rytmillä niin kauan, että sävel tulee soittajalle tutuksi. Vasta sitten opetellaan seuraava sävel.

Ward kertoo toistoa olevan harjoituksissa toisaalta myös sen tähden, että siten tarjotaan ryhmän lyömäsoittajalle mahdollisuus kehittyä. Sillä välin, kun vaski- ja puupuhaltajat kamppailevat uusien sävelten oppimisen kanssa, on lyömäsoittajalle tarjottava

Puhallinorkesterissa on mukana myös lyömäsoittajia. (kuva Jouni Könönen)

ren soittajan nauttia soittoharrastuksensa sosiaalisista elementeistä jo harrastuksen alusta alkaen”, kuvailee Músican johtaja **Denise Ward**. Perinteisestihän orkesterisoiton aloittaminen on vaatinut jo jonkin verran soittotaitoa eli muutaman vuoden soitto-opinnot.

Puhallinorkesterikoulumetodilla soitonopiskelun aloittamiseen on matala kynnyks. Ikärajoituksia ei ole, mutta iloista mieltä ja energisyyttä Ward toivoo oppilailtaan. Yhteissoittoharrastuksen

rytmisiä haasteita mielenkiinnon säilymiseksi. Lyömäsoittajalla on tärkeä rooli puhallinorkesterissa eri karaktäärien luojana.

Puhallinmusiikki kuuluu kaikille

”Metodin hienous piilee siinä, että se sopii kaikille aloittelijoille. Tosin suurten vaskisoitinten, kuten passuurin tai tuuban soittaminen on helpompaa aikuisille”, sanoo Denise Ward. Músicassakin on monenlaisia soittajia: toiset ovat vas-

ta aloittaneet soittoharrastuksen, toiset taas haluavat oppia soittamaan jo toista instrumenttia. Mukana on myös vanhempia, jotka haluavat yhteisen harrastuksen myötä viettää aikaa lastensa kanssa. Jotkut soittajista ovat Pirkanmaan musiikkiopiston tai Tampereen konservatorion oppilaita.

Músicaalla on joka viikko tunnin mittainen harjoitus, ja lisäksi jokainen soittaja saa 30 minuutin yksityistunnin viikoittain omalta soitonopettajaltaan. Soitonopettajina toimivat Tampereen ammattikorkeakoulun musiikkipedagogiikan opiskelijat. Orkesteriharjoitus-

ten ja soittotuntien lisäksi soittajat osallistuvat viikonloppuleireille. Niitä järjestetään yksi syksyisin ja yksi keväisin, mutta tarpeen vaatiessa useamminkin.

”Musiikin harjoittamisen lisäksi järjestän konserttikäyntejä Tampere-taloon Tampere Filharmonian konsertteihin. On todella tärkeää käydä ryhmänä kuuntele-massa ammattilaisten konserteja ja samalla oppia lavakäyttäytymistä sekä avata korvia orkesterien erilaisille äänimaailmoille”, sanoo

Ward. Vaikka hän toteaaakin nykyihmisten olevan musiikinkuuntelun korkean laadun suhteen onnekkaita CD- ja MP3-soittimien ansiosta, on todellisessa konserttitilanteessa jotakin sellaista, jota ei voi korvata levyn kuuntelulla.

Nuorisopuhallinorkesterilla on monta tehtävää. Ward kertoo, että tärkein tehtävä on tukea Tampereen Työväenyhdistyksen Soittokuntaa. 5–10 vuoden päästä Música liitetään pääsoittokuntaan ja tilalle perustetaan uusi nuorisosoittokunta. Toisena tehtävänä on antaa musiikkipedagogian opiskelijoille käytännön kokemusta opetustyöstä. Kolmantena tehtävänä on tarjota jokaiselle mahdollisuus harrastaa musiikkia tavalla, joka tukee puhallinmusiikkitradiottoita Tampereella.

STM-Puhallinleirin D-orkesterissakin soitettiin Pyymäen puhallinorkesterikoulumateriaalia. (kuva Kimmo Varjoranta)

”Hei mies! Laulattaako?”

Kuorolaulu on kokenut uuden tulehisen television kuoro-ohjelmien myötä. Kuorosota-formaatti on toki saanut osakseen paljon arvostelua: monet ovat jopa väittäneet, ettei sillä ”ketkuttamisella” ole mitään tekemistä kuorolaulun kanssa. Onko kuitenkin mahdollista, että yhteneväisyyksiä löytyy?

Kuorolaulussa on käsittääkseni kyse muun muassa yhdessä laulamisen riemusta. Kuoroissa on kautta aikojen laulettu tuttuja lauluja. ”Kuoropiireissä” on myös etsitty ja luotu uutta ohjelmistoa ja aina on harjoiteltu äänenmuodostusta, klangia, virettä, esiintymistaitoja, ja rohkeimmat ovat kokeilleet koreografioitakin! Tätä kaikkeahan Kuorosotakin tarjosi kuorolaisille. Tärkeintä lienee kuitenkin halu laulaa. Juuri se laulamisen riemu on pitänyt harrastusta yllä vuosikymmenet. Kuorosota-ohjelmassa etsittiin laulajia Suomen turuilta ja toreilta. Haulukkaita löytyi runsaasti, joten kysyntää olisi. Kuinka sitten valjastetaan laulajat omiin riveihin?

Pikanttia esimakua

Kangasalla Sekakuoro Pikantit ilmoittaa lehdessä otsikolla: ”Hei mies! Laulattaako?” Mitä se tarkoittaa, Kesäpäivän Laulu ry:n puheenjohtaja **Outi Niemi**?

”Se tarkoittaa matalaa kynnystä laulamisen aloittamiseen. Monesti kuorot ovat niin suljettuja yhteisöjä, ettei niihin ole edes mahdollisuutta käydä tutustumassa. Kuoro tarjoaa starttipaketin miehille nyt jo kolmatta kertaa.”

Sekakuoro Pikantit järjestää laulamisesta kiinnostuneille miehille syksyisin laulukurssin. Opetuksen tarkoituksena on helpottaa lauluharrastuksen kokeilemistä ja antaa mahdollisuus tutustua kolmen eri kuoron toimintaan ilman sitoutumista. Pikanttien kanssa hankkeessa ovat tänä syksynä mukana myös Kautialan kyläkuoro ja Kangasalan Mieslaulajat. Kurssin vetovastuu on Kesäpäivän Laulu ry:llä eli Sekakuoro Pikanteilla, mutta markkinointi ja viestintä hoidetaan yhteisvoimin niin sähköpostitse kuin esitteitä levittämällä kauppoihin ja kirjastoihin. Pikanteista löytyvä tiedotuksen ammattilainen ohjaa markkinointia.

”Kun miehistä on pulaa, niin täytyy kehittää jotain rohkaisevaa,” kertoo Niemi. Alkuperäisen idean kuorokoulusta hän sai tamperelaisen Händel-kuoron entiseltä johtajalta, **Jaana Partaselta**. ”Juttelin Jaanan kanssa ja varmistin, ettei koulutuksella ole samanlainen fokus, ettei synny kilpailevaa toimintaa.” Ideasta Outi Niemi jalosti kansaan oppoavan paikallisuuden. ”Onhan tällaista koulutusta toki muuallakin, esimerkiksi Helsingissä Cantores Minores -kuorolla, mutta en halunnut toiminnastamme koulumaista”, Niemi jatkaa.

Vuoden 2010 miesten laulukurssille tulvi osanottajia. (kuva Teuvo Uusitalo)

Matalan kynnyksen kurssi

Kurssilla on ikäsuositus 17–70 vuotta. Tämänvuotisen kurssin osallistujat ovat 35–70-vuotiaita. Etukäteen ei tarvitse osata laulaa, eikä nuotinlukutaitoa tarvita. Kurssin tarkoituksena on tarjota mukavassa mieisseurassa mieleistä ohjattua opetusta ja henkilökohtaisia neuvoja. Taloudellista tukea laulukurssiin antaa Kangasalan kaupunki, ja valtionapuakin saadaan Opintokeskuksen kautta. Näin osallistuminen mahdollistuu pienellä osallistumismaksulla.

Laulukurssi toteutetaan ryhmäopetuksena. Ryhmän maksimikoko on 18 osallistujaa, jotta ryhmän vetäjällä on mahdollisuus huomioida kaikki kurssilaiset. ”Ohjelmiston ja opintosisällön määrittelee kurssin opettaja **Kaisa Tienvieri**, mutta ohjelmassa on normaaleja kuorolauluun liittyviä asioita: äänenmuodostus- ja -avausharjoituksia, hengitysharjoituksia ja kehon lämmittelyä,” kuvailee Niemi kurssin sisältöä. Ohjelmistoa valitessa opettaja on kysynyt kurssilaisten laulumieltymyksistä.

Laulukurssi kestää kaksi kuukautta ja opetusta on kahdeksana iltana. Kurssin aikana on mahdollisuus tutustua kaikkiin kolmeen yhteistyökuoroon, ja kurssin päätteeksi saadaan henkilökohtainen palaute. ”Viime vuonna Aamulehdessä oli juttu toiminnastamme. Meille ilmoittautui miehiä kolmen ryhmän verran, mutta emme voineet toteuttaa kuin kaksi. Näistä miehistä kahdeksan on jonottanut vuoden, ja he pääsivät aloittamaan laulukurssilla tänä syksynä!” Sekä Sekakuoro Pikantit että Kangasalan Mieslaulajat ovat aiempina vuosina saaneet uusia mieslaulajia laulukurssin kautta.

– Ajankohtaisia kulttuuriuutisia

TOIMITTANUT | Sanna-Mari Hiekka

Klemetti-yhtyelaulukilpailu 2012

Klemetin Kesä ry on järjestänyt kuorokilpailuja viisi kertaa vuodesta 1990. Vuonna 2012 järjestetään kuorokilpailun sijaan Klemetti-yhtyelaulukilpailu. Kilpailuun voivat osallistua säestykselliset tai säestyksettömät 3–12 laulajan yhtyeet.

Loppukilpailu pidetään Oriveden Opiston Klemetti-salissa lauantaina 27.10.2012. Neljäjäsenisen tuomaristoon ovat jo lupautuneet **Matti Hyökki**, **Heikki Liimola** ja **Tuukka Haapaniemi**. Esikarsintaanitteet tulee lähettää 15.5.2012 mennessä osoitteella Pirkko Partanen, Vaahterakuja 15, 02940 Espoo tai sähköisesti osoitteella pirkko.partanen@kvs.fi. Loppukilpailuun valitut saavat tiedon kesäkuun aikana.

Syksyiseen viikonloppuun järjestetään myös koulutustapahtuma sunnuntaina 28.10.2012. Tällöin perehdytään äänenkäyttöön tanskalaisen CVT-menetelmän (Complete Vocal Technique) mukaan. Tapahtumassa saa myös vinkkejä säveltämiseen ja sovitukseen.

Lisätietoja kilpailusta ja koulutustapahtumasta saa edellä mainitusta sähköpostiosoitteesta. Kilpailun säännöt suomeksi ja ruotsiksi löytyvät Oriveden Opiston musiikkikoulutuksen internetsivuilta, www.orivedenopisto.fi.

Kuoro Musiikkitaloon

Helsingin Musiikkitalon yhteyteen ja sen keskeisten toimijoiden tarpeisiin perustetaan kuoro. Kuoron perustamisvaiheen taiteelliseksi johtajaksi on kutsuttu säveltäjä **Tapani Länsiö**. Hän vastaa koelauluista marraskuussa sekä laulukauden käynnistämisestä tammikuussa 2012. Kuoro-

ron ensimmäiset esiintymiset Helsingin kaupunginorkesterin ja Radion sinfoniaorkesterin konserteissa kuullaan mahdollisesti jo syyskaudella 2012 Musiikkitalossa.

Kuorossa tulee olemaan n. 80 laulajaa, ja sen päätehtävä on toimia Musiikkitalossa Helsingin kaupunginorkesterin, Radion sinfoniaorkesterin sekä Sibelius-Akatemian orkesterin suurien orkesteri-kuorosteosten esittäjänä. Kuoro on keskeinen instrumentti myös Musiikkitalon oman kuoro toiminnan suunnittelussa.

Kuoro harjoittelee Musiikkitalossa keväällä 2012 joka toinen sunnuntai-ilta. Kuorolaiset eivät saa rahallista korvausta. Kuoron internetsivut Musiikkitalon verkossa avataan lokakuun alussa. Sivuilta saa tarkempaa tietoa koelauluista, kevään aikataulusta sekä muista kuoron toimintaan liittyvistä asioista.

Nuorten teatterifestivaali MURROS Tampereella

Työväen Näyttämöiden Liitto TNL ry järjestää valtakunnallisen nuorten teatterifestivaalin viidettä kertaa Tampereella 25.–27.11.2011. Festivaalin tavoitteena on luoda kaikille avoin korkeatasoinen, valtakunnallinen ja kansainvälinen nuorten teatterifestivaali. Tapahtumassa nähdään pääsääntöisesti 13–20-vuotiaiden nuorten esityksiä. Päämääränä on tarjota katsojille mielenkiintoisia ja tasokkaita esityksiä, antaa nuorille teatterintekijöille mahdollisuus tuoda esille esityksiään, järjestää kohdennettua koulutusta sekä edistää kansainvälistä vaihtotoimintaa esitys-, ohjaaja- ja kouluttajavaihdon kautta.

NUORTEN NURKKA

– STM:n nuorisojäsenet esittäytyvät

Rakkautta laulamiseen Con Dieci -ryhmässä

Syksyllä 1998 tulin lupautuneeksi tuuraamaan tarvittaessa Porin Lasten- ja Nuortenkuoro Poreiden silloista taiteellista johtajaa, **Vesa Rantamäkeä**. Kuorolaisia oli tuolloin alle kymmenen, mutta he onnistuivat tekemään omalla välittömyydellään ja innokkuudellaan niin syvän vaikutuksen, että seuraavana keväänä minusta tulikin kuoron taiteellinen johtaja Vesan muuttaessa uusien haasteiden pariin. Laulajien lisääntyessä varmistui Työväenopiston puolesta jatkuvuus, mutta samalla erityisesti keikkatilauksissa haasteena oli laulajien määrä. Näin pienryhmätoiminta sai alkunsa.

Con Dieci on ”kymmenestä nuoresta laulajasta koostuva pienryhmä, jota yhdistää rakkaus laulamiseen – tiivis porukka, jonka kanssa on hieno työskennellä ja olla yhdessä”. Näillä sanoilla kuorossamme 13 vuotta laulanut **Mira Hiltunen** asian kiteyttää ja jatkaa: ”On aina niin mahtava fiilis, kun saa kovan työn jälkeen kappaleet kuulostamaan oikeasti hyvältä, ja hyvässä porukassahan tämä onnistuu lähes poikkeuksetta.” Miralle nämä vuodet ovat olleet avartava kokemus. Musiikin tuntemuksen lisääntyminen, kuoromatkat, esiintymistilaisuudet sekä uusien hienojen tuttavuuksien saaminen ovat se kantava voimavara, mikä auttaa jaksamaan arjen tuomien haasteiden parissa. Elämää ilman

musiikkia ei näyttäisi olevan Con Diecin riveissä.

”Olen ylpeä tästä tällä hetkellä toimivasta pienryhmästä. Tämä toimii hyvin, sillä yhteishenki on aivan omaa luokkaansa, tytöt tukevat toisiaan ja näin yhteistyö toimii. Tytöt ovat vuosien varrella kehittyneet aroista tytöistä tasokkaiden laulajiksi. Heillä on keikkoja kiitettävästi, ja he ovat saaneet ansaitusti paljon kiitosta esityksistään”, kuvailee johtokunnan puheenjohtaja **Pirjo Leivo** kysyttäessä hänen näkemystään pienryhmän toiminnasta.

Con Diecillä oli juuri onnistunut laululeiri Luvialla silmälläpitäen ensi keväänä (4.3.) pidettäväksi elokuvamusiikkikonserttiamme sekä syksyn tulevia keikkoja. Lokakuussa osallistumme STM:n Hämeen-Satakunnan piirin syysseminaariin Silokalliolle, aiheena pienryhmässä laulaminen.

Minna Kallioniemi

Kuvassa Elina Häyhä, Emma Kerminen, Emma Häyhä, Mira Hiltunen, Minna Kallioniemi ja Emmi Rajakallio Con Diecistä. Kuvasta puuttuvat Anette Loukkola, Elina Rajakallio, Hanna Koskela, Mira Käiväräinen ja Ronja Pyykkönen.

Musiikkifestivaale

Kuoro- ja yhtyelaulua kesän kuumuudessa

TEKSTI | Juha Holma • KUVAT | Tampereen Sävel/Maarit Kytöharju

Eesti Filharmoonia Kammerkoorin konsertti Tampereen Tuomiokirkossa oli festivaalin kohokohtia.

Helteinen Tampere vastaanotti tämänvuotisen Tampereen Sävel -festivaalin osanottajat ja vieraat kesäkuun alussa. Festivaalin ydin on yhtyelaulukilpailu ja kolmepäiväinen kuorokatselmus, mutta paljon muutakin ohjelmaa päivät sisälsivät.

Monipuolisen konserttitarjonnan lisäksi tapahtumassa oli mahdollisuus osallistua muun muassa säveltäjä-workshopiin, lauluyhtye Rajattoman mestarikurssille, Complete Vocal Technique -opetukseen ja paneelikeskusteluun otsikolla *Suomiko kuoromaa?* Kulttuuritalo Telakan terassilla kuka tahansa pääsi laulamaan tuttuja kuorolauluja yhteislaulutilaisuuksissa päivittäin.

Monipuolista vokaalimusiikkia

Tapahtuman taiteellisena johtajana toimi lauluyhtye Rajattomas-

ta tuttu **Jussi Chydenius**. Hänen tavoitteenaan oli luoda yleisölle mahdollisimman monipuolinen kattaus vokaalimusiikista. "Halusin saada tänne ehdottomasti tanskalaisen Vocal Line -kuoron. Suomessa ei ole totuttu, että iso kuoro laulaa viihdemusiikkia näin monipuolisesti ja ennen kaikkea taidokkaasti ja kekseliäin sovituksin", kertoi Chydenius. Tanskalaiset pitivät kaikille avoimen harjoituksen tapahtuman aikana ja ihastuttivat vielä iltaesiintymisellään runsaslukuista yleisöä Tullikamarin Pakkahuoneella.

"Toisaalta halusin myös jonkun

eurooppalaisen huippuammattikuoron tänne. Sellainen löytyikin aivan läheltä, Virosta", Chydenius jatkoi. Eesti Filharmoonia Kammerkoorin konsertti olikin festivaalin ehdoton kohokohta. Rikku-maton sävelpuhtaus ja tekninen taito sekä kauniit tulkinnot saivat kruunukseen lähes ylimaallisen upean soinnin.

Kuoroja läheltä ja kaukaa

Kuorokatselmukseen osallistui peräti 48 kuoroa, joista kauimmaisiet vieraat tulivat Singaporesta asti. Katselmuksen aikana kuultiin monipuolista ja monentasoista lau-

lua. Monen lapsikuoron kohdalla huomioni kiinnittyi yllättäen kovin yksitotisiin ilmeisiin sekä – vähemmän yllättäen – poikien vähyteen. Venäläinen Podlipki ja Tšekin Ondrasek olivat parhaat lapsikuorot, ja juuri niissä oli myös runsaasti poikia!

Hieman varttuneemmat tamperelaispojat kävivät myös esittäytymässä omalla Paremmat vävy-pojat -mieskuorollaan. Nuoret miehet säväyttivät ainakin erikoisella ohjelmakokonaisuudellaan. Kaiken kaikkiaan mieskuoroja oli mukana vain kaksi, samoin STM:n jäsenkuoroja. Kahden vuoden

ja Suomen suvessa

päästä toivottavasti molempia nähdään enemmän.

Yksi vaatteitaan myöten värikäimmistä ja taitavimmista kuoroista oli singaporelainen ACJC Alumni -kuoro. Kokkolalainen Viljava toi puolestaan uusia tuulia kuorolauluun. Tekemisen meininkiä riitti, mutta musiikillisella puolella on vielä töitä.

Katselmuksen korkeimman tunnustuksen, kolme kultaleimaa, saaneet Aino-kuoro Turusta ja KYN Helsingistä lauloivat vastustamattomalla varmuudella ja herkkyydellä lisäten joihinkin kappaleisiin myös draamallisia ilmaisukeinoja tukemaan laulujen sanomaa. Molemmille naiskuoroille kultaleimat

Kamarikuoro Kaamos riemuitsi kuorokatselmuksessa saamastaan Grand Prix -palkinnosta.

Kuorolaulut kajahtivat myös Kulttuuritalo Telakan terassilla yhteislaulutilaisuuksissa.

tulivat ansiosta.

Kamarikuoro Kaamos sai myös kolme kultaleimaa ja vielä tuoma-

riston usein aika kitsaasti jakaman Grand Prix -palkinnon. **Dani Jurisin** johtama kuoro arvioitiin siis

koko katselmuksen parhaaksi, enkä usko, että kenelläkään salissa oli tätä valintaa vastaan mitään: niin musikaalista, varmaa ja soinniltaan hienoa kuoroa kuunteli jokainen varmasti nauttien.

Yhtyelaulu uudistuu?

Yleisön keskuudessa hyvin suosittu yhtyelaulukilpailun tulokset herättävät usein keskustelua. Jokainen arvioi – ja saa arvioida – asiaa subjektiivisesti. Itse olen ollut lukemattomia kertoja eri kilpailujen tuomaristossakin, mutta en muista kuulleen koskaan yhtä paljon nurinaa tuloksista kuin tämän vuoden Tampereen Säveln kilpailussa. Varsinkin yleisön suososikin, ranskalaisen Egregor Vo-

calin jääminen kolmanneksi ihmetytti monia, ilmeistä päätellen myös laulajia itseään. Voittajayhtye, tanskalainen Postyr Project toi kieltämättä enemmän uusia ideoita yhtyelauluun ja oli varmasti voittonsa ansainnut.

Festivaali oli erittäin onnistunut kokonaisuus. Toiminnanjohtaja **Minnakaisa Kuivalaisen** luotsaama järjestelykoneisto loi sujuvan ja hyvähenkisen tapahtuman. Iloisia ilmeitä, tuttuja tapaamisia ja uusien löytämisistä sekä suuri määrä musiikillisia elämyksiä oli jokaisella kotiin viemisinä!

Tehtaan pilli soi

TEKSTI JA KUVAT | Risto Lahti

Jo 40. kertaa järjestettävä Työväen Musiikkitapahtuma keräsi tänä vuonna Valkeakoskelle heinäkuun viimeiseksi viikonlopuksi ennätysyleisön, n. 40 000 henkeä, jotka hyvän sään suosissa nauttivat runsaasta musiikkitarjonnasta.

Tänä vuonna lavalla nähtiin suuria suomalaisia viihdemaailman huippuja kuten **Arja Saijonmaa**, **Erja Lyytinen**, **Suvi Teräsniiska**, **Johanna Försti** (Jo Stance), **Maria Lund** ja **Jenni Vartiainen** sekä rock-staroista mm. Julma Isäntä, Yö, Sir Elwoodin hiljaiset värit,

Pauli Hanhiniemi, **Paleface** ja Haporadio. Tähtien lisäksi ohjelmassa oli kuitenkin edelleen mukana myös paljon perinteistä työväenmusiikkia ja kantaa ottavaa musiikkia. Tapahtuma-alueeksi toista kertaa muuttanut Tervasaaren tehtaan ja Myllysaaren museo-

alueen ympäristö toimi jälleen hyvin kooten lähietäisyydelle kaikki konsertit palveluineen pois lukien risteilyt, lavatanssit ja yö-yhteislaulut.

STM näkyi tapahtumassa

Näyttävimmän tapahtumassa näkyi STM:n ryhmistä Ykspihlajan Työväen Soittajat, joka yhdessä Ykspihlajan Työväen Näyttämön Voxpihlaja-sekakuoron ja **Pelle Miljoonan** kanssa esitti Pellen tuotantoon sovitettua konserttia.

Äänekoskelainen **Esko Eirola** oli sovittanut tämän työväenmuusikkojen ja punk-tähden ohjelmiston, ja sitä oli esitetty jo neljä kertaa keväällä täysille saleille Ykspihlajan Työväentalossa. Hienolta se kuulosti myös Valkeakosken ulkolavalla.

Sykettä sydämeen saimme, kun Valkeakosken Työväenopiston Naiskuoro – STM:n jäsen sekin – esitti **Ülle Valjakan** johdolla konsertissaan lasten- ja koulu- lauluja ajalta, jolloin mummo oli

Valkeakosken Työväenopiston Naiskuoro herkisti yleisön lastenlauluilla.

nuori. Ohjelmassa kuulumme kaikki tutut laulut *Kodin laittajasta Sairaaseen karhunpoikaan* yleisöön oppoavina esityksinä.

Lisää STM:n jäsenryhmiä lavalta kuultiin Työväen Sivistysliiton Sanoja ja säveliä -kulttuurikatsel-

muksessa, jossa eri puolilta Suomea alueellisista karsinnoista jatkoon päässeet esiintyjät pääsivät esittämään taitojaan tapahtuman runsaalle yleisölle. Mukana olivat STM:n Saimaa Song -kuoron lauluryhmä Imatralta sekä Hyvinkään

Saimaa Song -kuoron lauluryhmä oli päässyt mukaan TSL:n kulttuurikatselmukseen.

Työväen Mieskuoro.

STM jatkaa edelleen yhteistyötä Valkeakosken Työväen Musiikkitaapahtuman kanssa aktiivisesti,

ja ensi vuoden yhteisistä suunnitelmista tullaan kertomaan talven aikana erikseen liiton tiedotusvälineissä.

Kuorot kierroksella

Helsingin Juhlaviikot alkavat perinteisesti Art Goes Kapakka -tapahtumaviikolla, jolloin eri taiteen lajit pääsevät esille helsinkiläisissä ravintoloissa ja kahviloissa. Art Goes Kapakka on puolestaan jo vuodesta 1996 alkaen käynnistynyt yhdellä Suomen suurimmista kuorotapahtumista, Kuorojen kierroksella.

Kuorojen kierros alkoi tänäkin vuonna perinteiden mukaisesti mahtavalla osallistuvien kuorojen yhteisellä lähtökonsertilla Senaatintorilta. Tuomiokirkon portaille

oli torstai-iltana 18.8. kokoontunut laulajia lähes kaikista, noin 90:stä kierrokselle osallistuvasta kuorosta laulaen **Marjukka Riihimäen** johdolla yhdeksän yhteistä kappaletta

TEKSTI | Risto Lahti

ennen siirtymistään yli 30 esiintymispaikkaan ympäri Helsinkiä.

STM:n ryhmät näyttävästi mukana

Liittomme jäsenkuoroista näyttävimmän mukana oli Koiton Laulu, joka toimi runkona We Love Helsinki -kuorossa. Kuoro esitti Koiton Laulun taiteellisen johtajan **Reijo Aittakummun** säveltämää *Hymniä Helsingille* koko Sofiakadun pituudelta siten, että kuorolaiset

olivat kadun reunoilla, solistit parvekkeilla ja johtaja apujohtajineen pikku korokkeilla (kaljakorien päällä) katutasossa yleisön kulkiessa tämän äänimaailman läpi. Hymnin sanoina oli mm. **L. Onervan** ja kaupunginjohtaja **Jussi Pajusen** tekstejä. Muita STM:n ryhmiä kappakoita kiertämässä olivat Helsingin Työväen Naiskuoro Elegia, Kullervo-kuoro ja Uudenmaan piirin uusien jäsen, Suomessa asuvien virolaisten Siller-kuoro.

Kuorolaisen kokemuksia Helsingin Juhlaviikoilta

Olen osallistunut Arjen laulun riveissä parina vuonna Helsingin juhlaviikkojen Art Goes Kapakka -festivaalin avajaistapahtumaan, Kuorojen kierrokseen. Tänä vuonna olin We Love Helsinki -tapahtumassa, **Reijo Aittakummun** säveltämän *Helsingin hymnin* kantaesityksessä kuorolaisena.

Totuttujen konserttisalien turvallisten seinien ulkopuolella järjestettävissä tapahtumissa on aina oma hieno tunnelmansa. Art Goes Kapakan Kuorojen kierros on ilta, jota odottavat sekä yleisö että laulajat. Suurkuoron soitto juhlavalla Senaatintorilla, osallistuva yleisö Sofiakadulla ja lyhyet esiintymiset eri ravintoloissa illan aikana jättivät mukavia muistoja, jotka lämmittävät koko talven.

Täysin kommelluksitta karkelot eivät yleensä suju. Olen laulanut kirkon portaille *Sata salamaa* sateen piestessä nuotteja ja ukkosen jyrähdellessä, joskus ravintolassa esiintymislava on ollut akustisesti niin huonossa paikassa, että omaa tai vierustoverin laulua ei ole kuullut juuri lainkaan. Pienet vastoinkäymiset eivät menoa haittaa, iloinen ja jäykistelemätön ote musiikkiin on koko tapahtuman ydin. Mukaviakin yllätyksiä iltaan on onneksi mahtunut: alkuillasta hotellin baarissa suomalaisilla kansanlauluilla yllätetyt turistit ilahtuivat silmin nähden, loppuillasta ravintolakansa lauloi työväenlauluja mukana täysin rinnoin. Kuoro on saanut ravintolakeikoilta myös muutaman uuden jäsenen, kun on älynnyt kutsua väkeä harjoituksiinsa.

Tänä vuonna pääsin kerrankin yleisöksi. Vietin iltaa Seurahuoneella seuraten vaihtuvia esiintyjä. Täytyy todeta, että ryhmän ilo ja energia ovat kaikki kaikessa. Pieni, latautunut ja rohkea ryhmä täytti tilan ja valloitti yleisönsä, vaikka pieleen mennyt laulu jouduttiin aloittamaan uudelleen ja koreografiassa oli pieniä sekaannuksia. Ei haitannut mitään.

Suosittelen Helsingin juhlaviikkojen Kuorojen kierrosta lämpimästi kaikille ryhmille, joilla on mahdollisuus aloittaa toiminta kesätalon jälkeen jo elokuussa. Tapahtumajärjestäjä toimittaa yleensä yhteisesitysten nuotit jo hyvissä ajoin kesällä, ja osa ohjelmistosta on tuttuja kuoroklassikoita. Jos oma kuoro ei tapahtumaan pääse osallistumaan, kannattaa kysyä pääsisikö tilapäisvahvistukseksi johonkin toiseen kuoroon, sillä tapahtuma on hieno. Tiedossa on heittäytymisen hetkiä.

Laura Jalovaara

– STM:n piirijärjestöt kertovat toiminnastaan

Onnistuneet kuoropäivät Karjalan piiriläisillä

STM:n Karjalan piirissä on järjestetty laulun ja soiton opintopäiviä jo vuodesta 1966 alkaen. Alussa mukana olivat sekä kuorot että soittokunnat. Myöhemmin ne eriytettiin omiksi ryhmikseen. Viime vuosina soittajien opintopäiviä on järjestetty harvemmin joutuksen vähäisistä osallistujamääristä. Sen sijaan kuorolaisten opintopäiviä järjestetään vuosittain.

Vuoden 2011 kuoropäivät pidettiin Imatralla, Imatran Invalidit ry:n kesäkodissa Hakalassa 13.–14.8. Kaunis luonnonläheinen paikka ja hyvän maineen saaneet järjestelyt kokosivat kuorolaisia piiriin alueelta yli 60 laulajan joukon. Järjestelyistä vastasivat naiskuoro Imatran Kaiuttaret ja viihdekuoro Saimaa Song. Opettajina toimivat **Anna-Mari Sopanen** ja **Nina Mangström**. Viikonlopun aikana saatiin hyviä oppeja kuorolaulusta ja sen perusteista. Myöskään sosiaalista yhdessäoloa ei unohdettu. Yhteislaulua, saunomista, kilpailuja ja tanssia oli kaikille halukkaille tarjolla.

Kuoropäivien päätöspäivänä järjestettiin päätöskonsertti Imat-

Kuoropäivät päättyivät yhteiskonserttiin Imatran kävelykadulla. (kuva Seppo Hynninen)

ran keskustan kävelykadun esiintymislavalla. Siellä eri kuoromuodot esittivät omia sovituksiaan, ja lopuksi kaikki kuorot esittivät muutaman yhteisen kappaleen sekakuorosovituksina. Järjestäjien mainonnan ja hyvän sään

houkuttelemisella paikalla oli yleisöäkin runsaasti.

Kuoropäivät onnistuivat hyvin, ja osallistujien kiitosten myötä järjestäjätkin olivat tyytyväisiä, vaikka talkootyötä tehtiinkin aikamoinen määrä. Uskon, että kuoro-

päiviä tullaan jatkamaan Karjalan piirissä edelleenkin. Kiitos kaikille osallistujille sekä talkooväelle!

Eero Majuri
Karjalan piirin puheenjohtaja

Hämeen-Satakunnan piiri esittäytyy

Piiritoimikunta 2011

Puheenjohtaja: Jarmo Berg, Nokia
 Varapuheenjohtaja: Sakari Kotapalo, Rauma
 Sihteeri & opintos sihteeri: Minna Kallioniemi, Pori
 Taloudenhoitaja: Jukka Remes, Harjavalta
 Piiritoimikunnan muut jäsenet:
 Hannu Kuittinen, Nokia
 Veikko Laiho, Rauma
 Outi Kuopio, Mänttä
 Matti Pekkola, Tampere
 Seija Rajala, Tampere
 Ulla Rosenlund, Mänttä
 Merja Sjöblom, Harjavalta
 Antti Vainikainen, Nokia
 Arja Viinikka, Rauma

Kuluvan vuoden maaliskuussa tämänhetkinen piiritoimikuntamme järjestäytyi ensimmäisen kerran, ja niin tehtävät ja tekijät kohtasivat toisensa.

Tällä hetkellä päällimmäisenä toimintanamme on 1.–2.10. Kullaan Silokalliolla järjestettävä syysseminaari, jossa **Erkki Haaramo** Nokialta johdattaa osallistujat pienryhmässä laulamisen ihmeelliseen maailmaan. Kurssikeskus Silokallio sijaitsee Joutsijärven rannalla, ja tällä kertaa sinne on osallistumassa kuorolaisia niin lapsi- ja nuorisokuorosta, naiskuorosta kuin mieskuorostakin, ja siinä onkin jo kaikki eväät myös sekakuoron muodostamiselle.

Pienin askelin olemme myös kehittämässä yhteistyötä muiden piirien kanssa toinen toisiamme tukien, ja sen myötä toivomme saavamme avatuksi toimintaamme myös muille kotimaamme musiikin harrastajille. Meitä kaikkia yhdistää rakkaus musiikkiin, joten miksi ihmeessä emme tavoittelisi mahdollisimman pitkää elinkaarta yhteiselle harrastuksellemme Suomen Työväen Musiikkiliiton kanssa. Yksi tärkeä yhteinen päämäärämme on lähteä sankoin joukoin kesäkuussa 2012 NASOM:in laulujuhille Ruotsin Landskronaan.

Minna Kallioniemi
Hämeen-Satakunnan piirin sihteeri

Illoa, intoa ja improvisointia

TEKSTI | Sanna-Mari Hiekka
KUVAT | Kimmo Varjoranta

Puhallinleirin D-orkesterissa opiskeltiin innosta puhkuen

Juhannuksen jälkeisenä tiistaina alkoi Murikka-opisto Tampereen Teiskossa täyttyä kaikenikäisistä puhallinleiriläisistä. Osa heistä oli soittoharrastuksessaan vielä kohtalaisen alkumetreillä ja osa oli jo todellisia taitureita soittimensa kanssa. Mukana oli lisäksi pieni joukko soittajia, jotka eivät olleet soittaneet soitintaan paria pihausta enempää. Itsekin sain leirillä käteeni ihan uuden soittimen.

Jutta Jelys neuvoa Reijo Lahdelle oikeaa puhallustapaa.

Vasta-alkajille tarkoitettu D-orkesteri oli STM:n puhallinleirin uutuus. Orkesterissa oli mahdollista aloittaa puhallin- tai lyömäsoittimien soittaminen tai elvyttää uudelleen vanha harrastus. Soittokokemusta ei siis tarvinnut olla ennestään, vaan into ja halu oppia soittamaan riittivät. D-orkesteri toimi puhallinorkesterikoulun tapaan eli soittamista opiskeltiin yhdessä orkesteriharjoituksissa. Orkesterilaiset kävivät leirin aikana myös yksityisillä soittotunneilla.

Alku aina hankalaa

D-orkesteri käynnisti toimintansa heti ensimmäisenä leiripäivänä. Luokkaan kokoontui kahdeksan soittajaa, joista osalla oli jo soitin mukanaan, mutta osa sai lainasoittimen vasta paikan päällä. Joku oli jo pari kertaa kokeillut ää-

nen saamista soittimestaan, mutta ainakin itse puhalsin klarinettiin ensimmäistä kertaa elämässäni – eikä sieltä ensimmäisellä yrityksellä mitään kuulunutkaan!

Orkesterin johtaja **Jutta Jelys** neuvoi jokaiselle miten soittimen suokappaleesta saa äänen. Kun suokappale oli tullut tutuksi, päästiin kokeilemaan kokonaisia soittimia. Pikkuhiljaa alkoivat erilaiset töräykset ja vingahdukset trumpeteista, klarineteista, saksofonista, huilusta ja käyrätorvesta kaikua. Jo alussa saatiin myös nuotit eteen ja ensimmäiset, yhdellä äänellä soitettavat sävellykset saatiin kahlattua läpi.

Perheen yhteinen harrastus

D-orkesterissa oli mukana niin lapsia kuin aikuisiakin. Uuden har-

Uuden soittimen saloissa riitti ihmeteltävää.

D-orkesterilaisilla oli jännittäviä hetkiä ensiesiintymisten parissa.

rastuksen aloittamiseen oli erilaisia syitä, mutta moni oli tullut leirille yhdessä perheenjäsenen tai sukulaisen kanssa. Orkesterin miehet, **Antti Seppänen** ja **Reijo Lahti**, tulivat kumpikin leirille vaimojensa mukana. Seppänen aloitti käyrätorvensoiton saatuaan vaimoltaan joululahjaksi soittotunnin – soitinvalinta oli tapahtunut tällä tavoin hänen puolestaan. Sen enempää käyrätorvensoitto-

kokemusta ei hänellä ollutkaan takana ennen leiriä.

Reijo Lahden instrumenttina D-orkesterissa oli saksofoni. Harmonikansoittoa kolmisen vuotta harrastanut Lahti kertoi, että harmonikka ja saksofoni ovat aina olleet ne soittimet, joita hän on halunnut kokeilla. Nyt oli vaimo luvannut lähteä harmonikkafestivaalille, jos mies lähtee mukaan puhallinleirille. Niinpä Lahti tuli

leirille kokeiltuaan saksofonisoittoa vain pari kertaa kotona.

Myös STM:n puheenjohtaja **Riitta Ollila** oli mukana D-orkesterissa. Hän kertoi, että tyttären trumpetti oli viettänyt yksinäistä elämää vaatekaapin hyllyllä jo monta vuotta. Nyt soitin pääsi taas käyttöön, kun Ollila päätti kokeilla miten trumpetinsoitto sujuu.

Taidot karttuivat toisiltakin oppien

Leirin edessä taidot karttuivat ja D-orkesteri alkoi kuulostaa ihan oikealta orkesterilta. Ohjelmistoon otettiin yhä uusia kappaleita, joita orkesterille sävelsi myös Jutta Jelys. Vasta-alkajien orkesterin johtajalta vaaditaan todellista monitaituruutta, kun taitoihin täytyy sisältyä kyky neuvoa jokaisen instrumentin käsittelyä ja lisäksi löytää sopivaa materiaalia sekalaiselle soitinkokoelmalle.

Ohjelmistoa monipuolista improvisoinnin ottaminen mukaan. Jelyksen sävellyksessä seikkailivat kissat kuutamolla, ja vuorollaan jokainen sai soittimellaan kokeilla, millainen ääni voisi lähteä, kun kissa hiipii, naukuu tai juoksee. Todella hauskoja hetkiä ja onnistumisen iloa koettiin nimenomaan improvisoinnin parissa, kun soittimesta ei tarvinnut saada ”oikeaa” ääntä, vaan mielikuvituksen sa sai päästää valloilleen.

D-orkesterin kokoonpano kasvoi päivä päivältä, kun uusien soittajien into tarttui myös D-orkesterin harjoituksia seuranneisiin kappelmestarikurssilaisiin. Jutta Jelyksen loppumattomasta soitinkoelmasta löytyikin soittimia uusille innokkaille soittajille. Mukaan saatiin myös leirin opettajia ihan uusien soitinten kanssa. Näin orkesteri kasvoi pasuunalla, oboella, saksofonilla ja trumpetilta.

D-orkesterilaiset kehuivat leirin ja orkesteriharjoitusten ilmapiiiriä. Antti Seppänen kertoi epäileensä hieman ennen leiriä, kuin-

ka orkesteri ja soittotunnit sujuvat vasta-alkajana, mutta leirin rento tunnelma yllätti. Myös Reijo Lahti kertoi nauttineensa ilmapiiristä: ”Mukavinta on ollut se, että ei ole millään tavalla tyrmätty, vaan ymmärretty ja kannustettu aloittelijaa.” Orkesterissa opittiin myös toisilta soittajilta, kuten Riitta Ollila muisteli leirin jälkeen: ”Hauska juttu oli se, kun **Peppi** (4 v.) totesi minulle ensimmäisten orkesteriharjoitusten jälkeen: ’Sinä olet kyllä jo oppinut minulta aika paljon!’ Näinhän se meni.”

Kaikki mukaan!

D-orkesteri pääsi esittelemään taitojaan leirin päätöskonsertissa yhdessä leirin muiden orkesterien kanssa. Kotiin viemisinä oli varmasti kaikilla mukavia muistoja sekä ajatuksia harrastuksen jatkamisesta. Reijo Lahti kertoi jo leirillä jatkavansa mahdollisesti saksofonin soittamista, mutta totesi myös, että vaikka ei sitä jatkaisikaan, oli hän saanut silti jo hienon kokemuksen.

Riitta Ollilallekin jäi kutina soittoharrastuksen jatkamisesta. Sopiva orkesteri on etsinnässä: ”Alkeiden opettelu on porukalla mukavampaa, oma soitto ei aluksi juuri korvia hivele.” Ollila kehottaa kaikkia muitakin ottamaan torvet ja pillit esiin komeroista: ”Soittaminen on hauskaa ja hyvää tekevää toimintaa!”

Myös Antti Seppänen suosittelee soittoharrastuksen aloittamista muille aikuisille. Hän mainitsee, että leiri oli hyvä aloitus kesälomalle. Työn arjesta pääsi kertaheittola irti, kun tekemistä leirillä oli koko ajan. Seppänen osti oman käyrätorven muutama viikko leirin jälkeen, ja harrastus jatkuu nyt Kangasalla orkesterissa. Myös Seppänen suosittelee Ollilan tavoin nimenomaan hakeutumista johonkin orkesteriin: ”Se motivoi harjoittelemaan, kun on yhteinen päämäärä!”

Kiinnostuitko uudesta harrastuksesta? STM:n puhallinleiri järjestetään jälleen ensi kesänä Murikka-opistossa. Opetusta tarjotaan niin vasta-alkajille kuin pidemmälläkin soittoharrastuksessaan oleville. Tervetuloa mukaan!

Sukellus kuoronjohdon saloihin

TEKSTI | Sanna-Mari Hiekka • KUVAT | Petri Railo

Uusia taitoja opiskeltiin myös STM:n toisella kesäkurssilla Ylöjärvellä. Kuoronjohtokurssi keräsi heinäkuussa joukon kuoronjohdosta kiinnostuneita kurssilaisia Voionmaan opistolle. Kuusi päivää kestäneellä kurssilla oli mahdollisuus opiskella kuoronjohdon lisäksi myös muita kuoronjohtajan perustaitoja: laulua, pianonsoittoa ja vapaata säestystä sekä musiikin perusteita ja kuorosovittamista. Koulutuksesta vastasivat **Saara Aittakumpu**, **Laura Salovaara**, **Heidi Kuusava** ja **Antti Nissilä**. Kurssin aikana saatiin oppia myös vierailevana kouluttajana toimineelta **Reijo Aittakummulta**.

Kurssilla oli tällä kertaa sekä ihan aloittelevia kuoronjohtajia että jo jonkin verran kuoroa johtaneita opiskelijoita. Ryhmä jaettiin alkeis- ja jatkoryhmiin, jotka kuitenkin enimmäkseen työskentelivät yhdessä. Opiskeltavaa riitti aamusta iltaan, ja oppituntien jatkoksi illat kuluivat lyöntikaavoja harjoittellessa ja sovituksia tehdessä.

Seppo Nietula testaa taitojaan kuoron edessä.

Opiskelijoiden ryhmä muodostui varsin tiiviiksi, vaikka kurssilaiset olivatkin eri-ikäisiä ja tulivat eri puolilta Suomea. Toisia kurssilaisia kannustettiin ja opastettiin kunkin johtaessa vuorollaan kurssilaisien itsensä muodostamaa harjoituskuoroa. Onnistumisen iloa koettiin usein, kun vaikeat tahtilajin vaihdokset osuivat lyöntikaavoissa kohdilleen pitkän harjoittelun jälkeen tai kun kuoro selvisi kurssin ohjelmistossa olleen, Värttinän tutuksi tekemän ja Reijo Aittakummun sovittaman *Lemmennoston* kiemuroista.

Kurssi huipentui päätöskonserttiin, jossa kaikki kuoronjohto-opiskelijat pääsivät esittelemään oppittuja taitoja johtajana. Lisäksi kuultiin taidokkaita ja koskettavia lauluesityksiä niin opiskelijoiden kuin opettajienkin esittäminä.

Kurssi antoi runsaasti eväitä osanottajille tulevaan työhön kuoronjohtajina. Monella olikin jo kesällä tiedossa pesti kuoronjohtajana tai oman kuoronsa varajohtajana, joten opiskelijat pääsivät siirtämään opitut tiedot ja taidot syksyn alkaessa heti käytäntöön. Ensi kesänä voikin kurssille tulla kehittämään talven aikana kypsyneitä taitoja, ja toki myös uudet kurssilaiset ovat tervetulleita tutustumaan kuoronjohdon saloihin!

Harjoitus portaikossa tekee mestarin!

TSL:n tukimuo

Työväen Sivistysliitto TSL on vapaan sivistystyön järjestö, joka tarjoaa koulutusta aikuisväestölle. TSL-opintokeskus järjestää kurseja itse ja yhdessä jäsenjärjestöjensä, kuten STM:n kanssa. Liitto välittää koulutuksen järjestämiseen valtionapua, joka on myös STM:n jäsenryhmien ja piirijärjestöjen käytettävissä. Toistaiseksi tukea hyödynnetään STM:n jäsenryhmissä varsin vähän, mutta tässä kirjoituksessa opastamme, kuinka TSL:n kautta voi saada taloudellista tukea ryhmän toimintaan. Käytettävissä olevia tukimuotoja ovat opintokerho- ja kurssitoiminnan tuet.

Tukea kerhotoimintaan

Kuoro tai orkesteri voi perustaa opintokerhon, kun ryhmässä on vähintään viisi 15 vuotta täyttäneitä jäsentä. Opintokerho on usein kuoron tai orkesterin yhteydessä toimiva pienryhmä. Esimerkiksi säännöllisesti pidettävät stemmaharjoitukset tai lauluhytτειden omat harjoitukset voivat toimia opintokerhoina.

TSL:n määritelmien mukaan opintokerho toimii itsenäisesti ja ilman opettajaa sekä toteuttaa omaa tavoitettaan, josta on yhdessä sovittu. Opintokerho valitsee kuitenkin ohjaajan, joka on yksi kerhon jäsenistä. Ohjaajan ei tarvitse olla opettaja tai opiskeltavan asian asiantuntija. Ohjaajan on kuitenkin käytävä TSL:n tai jonkun muun opintokeskuksen vähintään 12 tuntia kestävä ryhmäopiskelun kurssi tai ohjaajalla on oltava tehtävään TSL:n muuten toteama pätevyys. STM:n vuosittain järjestämät kuoronjohto- ja kapellimestarikurssit soveltuvat korvaavaksi koulutukseksi.

Tuen määrä

Kerhotoiminnan tuki määräytyy kerhon oppituntien määrän ja todellisten kulujen mukaan. Opintokerhon oppitunti on 45 minuutin mittainen. Kerhon on kokoonnettava vähintään viisi kertaa yhteensä vähintään 10 oppitunnin ajan. Maksimissaan kerho voi kokoon tulla sadan oppitunnin ajan vuodessa eli enintään 20 oppituntia kuukaudessa tai 3 oppituntia kokoon tuskerralla.

Perustuki opintokerholle on 2,30 euroa oppitunnilta. Enimmäisavustuksen, viisi euroa tunnilta voi saada, kun ryhmällä on selkeä opinnollinen tavoite, esimerkiksi konsertti. Tukea ei kuitenkaan voi saada enempää kuin kerholla on ollut kuluja. Jos opintokerho kokoon tuu esimerkiksi 40 tuntia, voisi sen enimmäistuki olla 200 euroa (40 tuntia x 5 euroa). Mikäli kuluja on kuitenkin ollut vähemmän, on tuki kulujen suuruinen.

Kuluiksi hyväksytään kerhon tärkeimmät menot, kuten esimerkiksi opintoaineistot (nuotit, levyt), ohjaajan ja säestäjän matkakulut tai kerhotilan vuokraan liittyvät menot. Sen sijaan esimerkiksi kahvituskulut eivät ole hyväksyttäviä kuluja. Kaikista kuluista tulee olla tositteet.

Käytännön toimet

1. Opintokerhotuen käyttö alkaa siten, että ohjaaja ilmoittaa opintokerhon aloittamisesta TSL-opintokeskukselle. Aloitusilmoituksen voi tehdä TSL:n internet-sivuilta löytyvällä sähköisellä lomakkeella tai sivuilta ladattavalla lomakkeella, jonka voi täytettynä ja tulostettuna lähettää postitse.
2. Opiskelun aikana kerho pitää toimintanaan päiväkirjaa, josta selviää kunkin opintokerran läsnäolijat ja opiskellut aiheet.
3. Tuen saa, kun ohjaaja lähettää TSL-opintokeskukselle opintokerhon päätyttyä raportin siitä, mitä opintokerhossa tehtiin, päiväkirjan sekä kuitit menoista. TSL-opintokeskus maksaa tuen kerhon ilmoittamalle pankkitilille.

On hyvä huomioida, että mikäli ryhmä saa samoihin kerhotunteihin tukea (esim. johtajan palkan, tilat) joltain toiselta aikuisopintoja valtionavulla tukevalta oppilaitokselta (esim. työväenopisto), ei TSL:n tukea voi käyttää. Mikäli tukea saa esimerkiksi vain koko kuoron tai orkesterin harjoituksiin, mutta ei pienryhmän toimintaan, voi jälkimmäiseen siinä tapauksessa kuitenkin käyttää TSL:n opintokerhotukea. Sama käytäntö koskee seuraavassa esiteltävää kurssitoiminnan tukea.

Taloudellista tukea kurssitoiminnalle

Koko kuoron tai orkesterin harjoituksiin, niin viikkoharjoituksiin kuin viikonloppukoulutuksiinkin voi käyttää TSL:n kurssitukea. Myös opintokerhojen yhteydessä mainittujen pienryhmien kannattaa hakea kurssitukea silloin, kun kulut oppituntia kohden nousevat yli 10 euron. Yhtälailla myös STM:n piirijärjestöt voivat käyttää kurssitukea omiin koulutustilaisuuksiinsa. TSL:n kurssituki on jäsenjärjestöjen piirijärjestöille ja ryhmille korkeampaa kuin muille käyttäjille, joten kannattaa ottaa tämä STM:n jäsenetu käyttöön, mikäli vain tuen edellytykset täyttyvät!

Kurssin edellytykset

Ryhmä voi hakea kurssitukea silloin, kun se toimii itse koulutuksen järjestäjänä – tukea ei siis saa muiden järjestämään koulutukseen osallistumista varten. Kurssilla opiskellaan opettajan tai kouluttajan johdolla. Kouluttajaksi käy kuka tahansa ryhmän kouluttajaksi kelpuuttama henkilö ilman koulutustaustavaatimuksia.

Kurssin osallistujien alaikäraja on 15 vuotta. Kurssille ei ole määriteltyä vähimmäiskesto. Yksittäisen kurssin enimmäiskesto on 100 tuntia. Esimerkiksi ryhmän viikkoharjoitukset voi siis yhdistää yhdeksi kurssiksi vaikkapa puolen vuoden jaksoissa.

STM:n jäsenryhmät ja piirijärjestöt voivat saada kurssitukea enintään 16 euroa kurssituntia kohden. Kuluja on oltava tällöin vähintään kaksinkertainen määrä eli 32 euroa kurssituntia kohden, koska kurssitukea voi saada enimmillään 50 % tukeen oikeuttavista kuluista. Jos kurssi kestää 10 tuntia, on maksimituki siis 160 euroa ja kuluja on tällöin oltava vähintään 320 euroa. Jos kuluja on esimerkiksi vain 200 euroa, on tuki 50 % tästä summasta eli 100 euroa.

Kurssitukea myönnetään ensisijaisesti kouluttajan kuluihin (palkat sivukuluineen, matka- ja majoituskulut, päivärahat), osallistujien matkakustannuksiin, kurssista aiheutuviin ilmoitus- ja monistuskuluihin, opetusväline- ja tilavuokriin sekä opetusmateriaaliin. Kurssitukea ei myönnetä kurssijärjestäjän kiinteisiin kustannuksiin, kuten esimerkiksi vakituisen henkilökunnan palkkoihin tai kiinteisiin tilavuokriin. Kaikkien kulotositteiden on oltava ryhmän kirjanpidossa, joten jos esimerkiksi osallistujat maksavat itse omat matkakulunsa, ei niitä voi käyttää kurssin kuluihin.

Kurssin järjestäminen käytännössä

1. Kurssin toteuttaminen alkaa kurssin tukihakemuksen tekemisellä TSL-opintokeskukseseen. Lomakkeen voi joko ladata TSL:n internet-sivuilta tai tukihakemuksen voi tehdä suoraan sähköiseen kurssijärjestelmään, jonne pääsee TSL:n internet-sivujen kautta.
2. Kurssin aikana kierrätetään osallistujaluettelo kurssilaisten keskuudessa, jotka täyttävät lomakkeeseen omat tietonsa ja vahvistavat sen allekirjoituksellaan.

dot käyttöön!

3. Kurssi raportoidaan kuukauden kuluessa kurssin päättymisestä toimittamalla täytetyt lomakkeet TSL:n asiakasneuvojalle.

Tarvittavia lomakkeita ovat kurssin raportointilomake, jonka liitteenä on kuluselvityslomake ja osallistujaluettelo. Lomakkeet löytyvät TSL:n internetsivuilla.

Kurssiohjelmasta tulee ilmetä opetussisällöt, opetustuntien määrä sekä kouluttaja(t) opetustunneittain. Opetustunnin kesto on 45 minuuttia.

Kuluselvitykseen merkitään eriteltyinä kaikki kurssin toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset, jotka järjestäjä on itse maksanut. Kuluselvityksessä ilmoitettujen kulujen on oltava todellisia ja todennettavissa sekä niihin liittyvien maksutositteiden on oltava kirjanpitolain mukaisia. TSL:lla on oikeus pyytää tarkastettavaksi alkuperäiset tositteet.

Jos kurssijärjestäjä hakee tukea itse maksaamiinsa kouluttajan palkkioihin, on kuluselvityksen mukaan liitettävä tositteet palkkion ja en-

nakonpidätyksen suorittamisesta. Vaihtoehtoisesti TSL voi maksaa matkakorvauksen ja opetuspalkkion suoraan kouluttajalle, jolloin maksettu summa vähennetään ryhmän kurssituesta. Tällöin TSL:lle on palautettava myös kouluttajan palkkio- ja matkalaskulomake. Suositeltavaa on kuitenkin maksaa kaikki kulut itse ja raportoida ne TSL:lle.

TSL toimittaa kurssin järjestäjälle kurssia koskevan tilityksen noin 1-2 kuukautta kurssin raportoinnin jälkeen.

Muista myös esiintyjäpankki!

TSL:n harrastajataiteilijoiden esiintyjäpankki palvelee jäsenjärjestöjä ja muita yhteistyökumppaneita ja tilaisuuksien järjestäjiä. Esiintyjäpankki on tarkoitettu pääsääntöisesti esiintyjille, jotka ovat esiintyneet tai ilmoittautuneet esiintymään TSL:n kulttuurikatselmuksissa. Myös muut TSL:n ja sen jäsenjärjestöjen lähipiirissä toimivat harrastajaesintyjät tai ryhmät voivat ilmoittaa tietonsa esiintyjäpankkiin. Il-

moittautumisen voi tehdä erillisellä lomakkeella TSL:n internetsivuilla.

Esiintyjäpankkiin ilmoittautuneen ryhmän tiedot ilmoitetaan TSL:n internetsivuilla. Esiintyjää etsivä tilaisuuden järjestäjä ottaa yhteyttä suoraan esiintyjiin ja sopii hinnoista sekä muista esiintymiseen liittyvistä käytännön asioista. Esiintyjäpankin kautta voi ryhmälle löytää uusia esiintymistilaisuuksia, joten kannattaa ilmoittaa omat tiedot mukaan!

Lisätietoja ja neuvontaa

Lisätietoja TSL:n tukimuotojen käytöstä ja ohjeita käytännön toimista tuen hakemiseen liittyen saa muun muassa TSL:n internetsivuilla (www.tsl.fi). Mikäli ohjeet tuntuvat monimutkaisilta tai et löydä etsimääsi tietoa, opastusta saa TSL:n opintoneuvojilta tai asiakasneuvoja **Riitta Oinoselta** (p. 020 7457 603, riitta.oinosen@tsl.fi). Opastusta TSL-tuen käyttöön saa myös STM:n toimiston henkilökunnalta.

OPINTOKERHO LYHYESTI

Kuoro/orkesteri tai sen pienryhmä voi olla opintokerho, kun

- ◇ kerhossa on vähintään viisi yli 15-vuotiasta jäsentä
- ◇ kerholla on ohjaaja
- ◇ kerho kokoontuu vähintään 10 oppitunnin ajan (vähintään viisi kertaa viitenä eri päivänä) ja enintään 100 oppitunnin ajan vuodessa
- ◇ kerholla on kuluja (ohjaajan kulut, tilavuokrat, materiaalikulut yms.) toiminnastaan
- ◇ opintokerhon aloitusilmoitus on tehty TSL-opintokeskukselle
- ◇ opintokerhosta lähetetään kauden päätyttyä toimintaraportti, päiväkirja ja kuitit menoista TSL-opintokeskukselle
- ◇ samoihin kerhotunteihin ei saada tukea (esim. johtajan palkka, tilat) miltään toiselta aikuisopintoja valtionavulla tukevalta oppilaitokselta (esim. työväenopisto)

KURSSITOIMINTA LYHYESTI

Kuoro tai orkesteri voi saada kurssitukea, kun

- ◇ ryhmä toimii itse koulutuksen järjestäjänä – tukea ei siis saa muiden järjestämään koulutukseen osallistumiseen
- ◇ osallistujat ovat yli 15-vuotiaita
- ◇ kurssin enimmäiskesto on 100 tuntia
- ◇ kurssista aiheutuu ryhmälle kuluja, joista on tositteet ryhmän kirjanpidossa
- ◇ kurssista on tehty aloitusilmoitus TSL:lle viimeistään kaksi viikkoa ennen kurssia
- ◇ kurssi on raportoitu viimeistään kuukauden kuluessa kurssin päättymisestä
- ◇ samoihin kurssitunteihin ei saada tukea miltään toiselta aikuisopintoja valtionavulla tukevalta oppilaitokselta

Koiton Laulu kohtasi Kalpeanaaman

Reijo tai Pale eli Reijo Aittakumpu ja Paleface Huvila-teltan backstagella. (kuva Hanna Weselius)

/// Paleface taisi räjäyttää tämän vuoden hurmospotin Huvilassa. *Tungokseen asti täysi telta kihisi harrasta tunnelmaa. -- Hienois-sa hetkissä riitti valinnan varaa.* Muun muassa näin arvioi Helsingin Sanomat Koiton Laulun

ja Palefacen yhteiskeikkaa Helsingin Juhlaviikoilla. Liitoksistaan olivat revetä Huvila-teltan lisäksi myös laulajat. Niin hienoja hetkiä projekti tarjosi kuorollekin.

”Upea kokemus monessakin mielessä”, ku-

vailee Huvilassa kuoroa johtanut **Reijo Aittakumpu**. ”Bändi, äänentoisto ja valo-show; kaikki olivat huippuluokkaa. Eikä kuoromaailmassa yleensä pääse kokemaan fanittamista; kiljumista, huutoa ja hurjaa taputtamista”, hän nauraa.

Protesti- ja kuplettilaulun uudistajaksi kutsuttu Paleface ja poliittisen laululiikkeen konkarikuoro löysivät yhteisen sävelen uudesta yhteiskunnallisesta musiikista. Se oli myös konsertin punainen lanka. Huvilassa kuultiin Koiton Laulun sävellyskilpailun satoa ja Palefacen kappaleita **Tuomo Prättälän** luotsaaman bändin ja kuoron kanssa esitettynä. Palefacen viime vuonna julkaistu suomenkielinen *Helsinki-Shangri-La* -albumi on tavoittanut myös suuren yleisön, jolle hip-hop ei aukene.

”Oli mahtava huomata yhteiskunnallisen musiikin herättävän yleisössä vastakaikua. Tuli tunne, että laulamme tärkeistä asioista”, sanoo Aittakumpu. Prekariaatin ahdinko, ympäristökysymykset, valtasuhteet, korruptio – siinä muutamia lauluissa käsiteltyjä aiheita.

Aittakumpu jätti konsertissa komeat jäähyväiset kuorolle, jota on johtanut lähemmäs kuusi vuotta. Taiteellisen johtajan puikkoihin astuu seuraavaksi **Jouni Bäckström**. ”Hyviin käsiin jätän kuoron ja toisaalta Jouni saa johdettavakseen innostuneen ja monipuolisen laulajajoukon.”

Reijo Aittakumpu johtaa vielä Palefacen ja Koiton Laulun yhteiskonsertin Tampere-talossa 8. lokakuuta: ”Tosi kivaa on päästä vielä toistamaan hieno ja toimivaksi todettu setti.” Saa nähdä jytiseekö Tampere-talossa tanner kuten Huvilassa. Hienoja hetkiä on taatusti luvassa, kun Riisto räppääjä ruoskaansa selkäämme soittaa tai kun 60-päinen kuoro rellestää vihellellen.

Anna Paju, toinen altto vasemmalta

Helsingin Työväen Sekakuoro 120 vuotta

Yksi liittomme vanhimista musiikkiryhmistä, Helsingin Työväen Sekakuoro vietti 120-vuotisjuhliiaan upeasti Helsingin Työväentalon Juho Rissanen -salissa. 120 toiminnan vuotta on ihailtava saavutus mille tahansa ryhmälle, ja on loistavaa, että kuoro jaksaa edelleenkin jatkaa voimakkaasti ja perinteitä noudattaen. Lisää aktiivisia vuosikymmeniä on edelleen tulossa.

Juhlakonsertin ohjelmisto muodosti läpileikkauksen kuoron historiaan ja sen johtajiin vuosikymmenten varrella. Kuoron ensimmäisenä taiteellisena johtajana aina vuoteen 1895

saakka toimi **Oskar Merikanto**, joten juhla-konsertti aloitettiinkin upeasti Merikannon kuorolleen säveltämällä *Työväen marssilla*. Jatkossa kuultiin vielä hänen sävellyksistään *Kesäillan valssi* ja *Tuulantei*. Myös **Knut Kangas** ehti 1930-luvulla olla Helsingin Työväen Sekakuoron johtajana, ja hänen lukuisista kuorosävellyksistään kuultiin Larin-Kyöstin sanoihin sävelletty *Merikuva*. Vuosina 1959–1963 kuoroa kävi johtamassa *Kaj Chydenius*, ja hänen musiikki-naan juhlakonsertissa kuultiin *Nuoruustango*, *Sinua, sinua rakastan* ja *Kalliolle kukkulalle*. Lisäksi hyvin valmisteltuun ja esitettyyn konsert-

tiohjelmiin kuului mm. **Heino Kasken**, **Vilho Myrskyn** ja **Ilmari Hannikaisen** lauluja.

Helsingin Työväen Sekakuoroa on vuodesta 1991 johtanut **Arja Virtanen-Haapasalmi**, ja täytyy nostaa hattua hänelle, kuinka innostuneesti ja hienosti hän johtaa kuorojaan, joita taitaa tällä hetkellä olla viisi. Hänen myönteinen ja vapautunut johtamisensa heijastuu suuresti myös kuoroihin ja kuorolaisiin.

Risto Lahti

Punkkia Ykspihlajassa (... ja Valkeakoskella)

Ykspihlajasta kajahti jälleen. 30 laulajan Voxpihlaja-kuoron ja 25-henkisen Ykspihlajan Työväen Soittajien yhteistyön uusin tuotos oli **Pelle Miljoonan** musiikista tehty produktio, jossa yleisö sai nauttia punk-ajan musiikista kuoron, soittokunnan ja huippuvierailijan keinoin. Idea konsertille saatiin kapellimestari **Esko Eirolalta**, joka sovitti kuorolle ja soittokunnalle Euroviisu-musiikkia edelliseen yhteistyöprojektiimme.

Punk-bändiksi valjastettu soittokunta tuntui aluksi vähän kaukaiselta idealta, mutta kokeilujen jälkeen musiikki muuttui hetkessä omaksi. Tutut sävelkulut, rytmit ja puhaltimille sekä väkevälle lyömäsoittimistolle rakennetut ideat alkoivat nopeasti kuulostaa hyvältä. Sekä orkesteri että kuoro tekivät saumatonta yhteistyötä

talven aikana, ja kokonaisuus tuli valmiiksi juuri ajoissa huhtikuun alkuun.

Itse solisti, Pelle Miljoona, on henkilö, josta kaikilla on muistikuvansa 80-luvun punk-vuosilta. Puhe rock-lyriikosta toteutuu hänenkin kohdallaan sanamukaisesti. Tekstit ovat kantaaottavia, niissä on voimaa ja toisaalta herkkääkin lyriikkaa. Sovituksillaan Esko Eirola sai musiikista irti uusia tunteja, mutta kuitenkin koko syke oli alkuperäisen kaltainen. Tutut introfraasit niin puhaltimilla kuin esimerkiksi marimballa saivat yleisön syttymään heti tunnelmaan.

Moottoritie on kuuma, Gabriel, Juokse villi lapsi, vain muutamia mainitakseni, sai yleisön innostumaan äärimmilleen. Tutut jutut ja energia lavalla sai loppuunmyytyjen konserttien

yleisön hyvälle tuulelle. Laajaikäisestä kuulijajoukosta kukin koki musiikin eri tavoin: aikalaiset muistelivat nuoruuttaan, kun taas nuorimmat ja vanhimmat tutustuivat uuteen suomalaiseen, klassikoiksi muuttuvaan musiikkiin.

Tarina ei onneksi loppunut Ykspihlajan lavalle. Sama kokoonpano esiintyi heinäkuun loppulla Valkeakoskella Työväen Musiikkitapahtumassa. Kokemus aurinkoisella festarilavalla oli varmasti ainutkertainen jokaiselle mukana olleelle!

Suosittellemme muillekin vastaavanlaisia irtiottoja. Näillä eväillä jaksaa taas pitkään!

Ahti Ekdahl

Ykspihlajan Työväen Soittajat ry

Dir. mus. Rainer Lehtinen 80 vuotta

STM:n kunniajäsen ja Nokian Työväen Mieskuoron kunnialaulunjohtaja **Rainer Lehtinen** vietti heinäkuussa runon ja suven päivänä 80-vuotissyntymäpäiväänsä Viipurinlahdella sijaitsevan synnyinsaa-rensa kalliolla.

Rainer Lehtinen asettui evakkotaipaaleen jälkeen vuonna 1948 Nokialle. Varsinaisen päivätyönsä hän teki Suomen Kumitehdas Oy:n ja Nokia Oy:n palveluksessa, mutta toiminnastaan musiikinharrastajien parissa Lehtinen todella tunnetaan laajasti eri puolilla Suomea. Nokian Työväen Mieskuoron harjoituksiin hän saapui ensimmäisen kerran syksyllä 1950, joten

toimintavuosia on jo ehtinyt kertyä huikat 60 vuotta. Kuoron taiteellisena johtajana Lehtinen ehti toimia 40 vuotta.

Taidot kuoronjohtoon hankittiin 1950–60-luvuilla Suomen Työväen Musiikkiliiton järjestämällä nelivuotisella kuoronjohtokursilla, jota Lehtinen täydensi mm. opinnoilla Tampereen konservatoriossa sekä **Gustav Ernesaksin** mestariluokalla. Rainer Lehtisen käsissä Nokian Työväen Mieskuorosta kehittyi taiteellisesti tasokas mieskuoro, joka on näkynyt ja kuulunut vahvasti suomalaisen kuoromusiikin kentällä. Lehtinen ei ole yksinomaan seissyt Nokian punatakkien edessä, vaan hänet on nähty usein myös johtamassa laulujuhlien

yhteisesityksiä. Nokialla hän on ollut lisäksi perustamassa 1970-luvulla kansanmusiikkiyhtye Nokialaisia sekä lapsikuoro Silmuja.

Kuoronjohdon lisäksi Rainer Lehtinen on ollut vahvasti mukana myös Suomen Työväen Musiikkiliiton luottamustehtävissä, joista merkittävimpiä ovat olleet liiton musiikkineuvoston pitkäaikainen jäsenyys ja puheenjohtajuus. Tuloksellisesta työstään Rainer Lehtiselle on myönnetty mm. liiton kunniajäsenyys sekä liiton korkein ansiomerkki, kultainen nuot-tiavain nro 3.

Keijo Rantanen

Yhdistystietoutta tarjolla!

Suomen Työväen Musiikkiliitto järjestää yhdistystoiminnan kurssin lauantaina 29.10.2011 Tampereella. Koulutukseen ovat tervetulleita jäsenyhdistysten ja piirijärjestöjen toimijat, ja se sopii hyvin myös niille ryhmän jäsenille, jotka eivät vielä ole aktiivisesti mukana yhdistyksen pyörittämiseen liittyvissä tehtävissä.

Kurssi keskittyy yhdistystoiminnan perusasioihin, mm. luotamus henkilöiden tehtäviin, kokoustoimintaan ja muihin käytännön yhdistysasioihin. Lisäksi kursilla saa tietoa viime vuonna uudistuneesta yhdistyslaista. Kurssin kouluttajana toimii STM:n toiminnanjohtaja **Sanna-Mari Hiekkä**.

Kurssi pidetään Tampereen Työväentalolla (os. Hämeenpuisto 28, 33200 Tampere) kokoustilalla Jennyssä klo 11–18. Osallistumismaksu on STM:n jäsenille 30 euroa/hlö (muille 40 euroa/hlö) sisältäen lounaan ja iltapäiväkahvin. Osallistumismaksu laskutetaan osanottajilta.

Kurssille ilmoittaudutaan sähköisen ilmoittautumislomakkeen kautta. Linkki lomakkeeseen löytyy STM:n internetsivuilta, www.stmmusic.net. Ilmoittautuminen kurssille päättyy 10.10.2011. Kurssille mahtuu 20 opiskelijaa ilmoittautumisjärjestyksessä.

Lisätietoja kurssista saa STM:n toimistosta, puh. 010 322 6644 tai sähköpostitse stmmusic@stmmusic.net.

Veteraanien kulttuurikilpailu Seinäjoella

Suomen Työväen Musiikkiliitto on mukana järjestämässä veteraanien kulttuurikilpailua, joka pidetään 1.–2.11.2011 Seinäjoella. Tapahtuman toteuttavat STM:n kanssa yhteistyössä TUL ry, Eläkkeensaajien Keskusliitto ry, Eläkeläiset ry ja Työväen Näyttämöiden Liitto ry. Osallistumisoikeus kulttuurikilpailuun on kaikilla 50 vuotta täyttäneillä em. järjestöjen yksinesiiintyjillä ja ryhmillä.

Kulttuurikilpailun lajit ovat tanssi, laulu, musiikki, lausunta ja ohjelmaryhmät. Lisäksi lajit jakautuvat pienempiin yksityiskohtaisiin suoritusmuotoihin. Esimerkiksi laulussa voivat kilpailla niin yksinlaulajat, lauluryhmät kuin kuorot ja musiikissa puolestaan solis-

tit, yhtyeet ja orkesterit.

Kulttuurikilpailun ilmoittautuminen on jo päättynyt, mutta vaikka tällä kertaa suunnitelmassa ei kilpailuun olisikaan osallistua, voi paikan päälle lähteä seuraamaan esityksiä ja nauttimaan tunnelmasta! Tapahtumaan odotetaan yli 1000 kulttuuriharrastajaa. Jatkoa kilpailulle on luvassa joka toinen vuosi.

Lisätietoja tapahtumasta löytyy kilpailun internetsivuilta osoitteessa www.veteraanikilpailu.fi.

Vuosikokous 2012 Oulussa

Suomen Työväen Musiikkiliiton seuraava vuosikokous pidetään 31.3.2012 Oulussa. Kokouksen yhteydessä järjestetään koulutustapahtuma. Tapahtuman ohjelma tarkentuu syksyn aikana, mutta kannattaa laittaa päivämäärä muistiin jo nyt ja suunnitella osallistumista vaikka koko kuoron tai orkesterin voimin!

Yhteystietojen päivitys

Saako yhdistyksenne jäsenpostia liitolta? Jos ei, ongelma voi olla päivittämättömissä yhteystiedoissa. STM lähettää vuosittain useita jäsenkirjeitä ja -tiedotteita. Jäsenposti lähetetään pääsääntöisesti sähköpostitse jäsenryhmän yhteystietojen kautta. Varsinaiset jäsenkirjeet lähetetään postitse vain niille jäsenryhmille, jotka eivät ole ilmoittaneet sähköpostiosoitetta.

STM:n internetsivuilta (www.stmmusic.net -> jäsenet -> lomakkeet) löytyy sähköinen lomake, jonka kautta tiedot voi helpoimmin päivittää. Tiedot voi ilmoittaa myös puhelimitse, sähköpostitse tai kirjeitse liiton toimistoon.

Muutoksia toimiston yhteystiedoissa

STM:n toimiston puhelinnumero ja faksinumero ovat muuttuneet. Toimiston uusi numero on 010 322 6644 ja faksinumero 010 322 6640.

Musiikkisihteeri **Hanna Lehtosen** (ent. Kolari) uusi sähköpostiosoite on hanna.lehtonen@stmmusic.net.

STM Facebookissa!

STM on nyt myös Facebookissa. Liitolta on oma sivu, joka löytyy nimellä Suomen Työväen Musiikki-

liitto (STM) ry. Sivulla tiedotetaan liiton ajankohtaisista asioista.

Uusi sekakuorokirja

Asko Vilén on julkaissut nuottikokoelman, joka sisältää hänen sävellyksiään ja sovituksiaan sekakuorolle. *Hän kuiskaa sen* -kokoelman hinta on STM:n jäsenille 30 € (suuremmissa erissä ostettuna lisäksi tukkualennus). Kirjoja voi tilata suoraan Asko Viléniltä, puh. (03) 345 0207, askovilen@gmail.com.

Joulutervehdykset

Seuraava Työväen Sävel -lehti sisältää jälleen jäsenistön perinteiset joulutervehdykset. Jäsenryhmille lähetetään lokakuun aikana jäsenkirjeessä ohjeet joulutervehdyksien jättämisestä.

”Pohjolan Afrodite” kutsuu musiikkijuhliin kesäkuussa

Pohjoismainen Työväen Musiikkiliitto NASOM järjestää Landskronassa, Ruotsissa pohjoismaisen laulu- ja soittojuhlan 14.–17.6.2012. Tapahtumaan ovat tervetulleita kaikki STM:n jäsenkuorot ja -orkesterit. Tapahtumaan on pohjoismaisten kuorojen lisäksi kutsuttu vieraskuoroja Virosta, Islannista, Puolasta, Saksasta ja Itävaltasta.

Musiikkijuhlaa vietetään teemalla ”Meri ja ympäristö”. Landskronan kaupunki Ruotsin länsirannikolla on saanut voimansa ja syntynyt merestä, kuten kreikkalaisen mytologian rakkauten jumalatar Afrodite. Siitä syystä kaupunkia kutsutaankin ”Pohjolan Afroditeksi”. Landskrona sai kaupunkioikeudet lähes 600 vuotta sitten, ja se sijaitsee keskeisellä paikalla kivenheiton päässä Malmöstä, Helsingborgista ja Kööpenhaminasta.

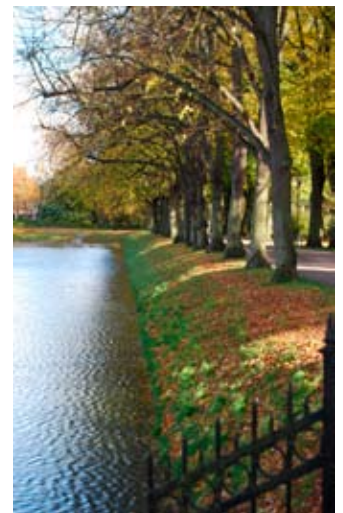
Järjestelyistä vastaavat NASOM:in (Nordiska Arbetarsångar- och Musikerförbundet – Pohjoismainen työväenlaulajien ja -soittajien liitto) lisäksi Ruotsin Työväenlaulajien liitto (Svenska Arbetarsångarförbundet) yhteistyössä Ruotsin liiton paikallisten toimijoiden ja Landskronan kaupungin kanssa.

Tapahtuma alkaa torstaina 14.6. ja musiikkijuhla päättyy sunnuntaina 17.6. päätöskonserttiin. Juhlissa tulee olemaan

mm. perinteinen juhlakulkue halki Landskronan kaupungin sekä esiintymisiä ja konsertteja eri puolilla kaupunkia. Keskeisenä esiintymispaikkana on Linnanpuisto (Slottsparken), ja lisäksi on mahdollisuus konsertoida mm. Cita-delletin linnan pihalla ja kirkoissa. Esiintymismahdollisuuksia on niin kuoroille kuin orkestereillekin. Lauantain ohjelmassa on tapahtuman pääkonsertti, jossa myös suomalaisilla ryhmillä on yhteisesityksiä. Lauantai-iltana on kaikkien osallistujien yhteinen illallinen suuressa Festivaalitellassa.

Tapahtumaan osallistuvat ryhmät järjestävät matkansa ja majoituksensa itse. Majoitus tilataan Landskronan kaupungin matkailutoimistosta (ks. www.landskrona.se). Myös koulumajoitus on mahdollista. Lähimmät lentokentät ovat Ängelholm-Helsingborg, Malmö ja Kööpenhaminan Kastруп.

Osanottajamaksu tapahtumaan on 300 SEK / hlö (alle 18-vuotailta 150 SEK). Maksu sisältää nuottikassin, juhla-merkin, alennuksia aterioista sekä pääsyn kaikkiin tilaisuuksiin (lauantain illalliselle erillinen maksu). Alustavat ilmoittautumiset tulee tehdä 1.12.2011 mennessä ja ilmoittautuminen vahvistetaan viimeistään 1.2.2012. Ilmoittautumiset tehdään STM:n toimistoon. Jäsenryhmille toimitetaan ilmoittautumislomakkeet ja lisätietoja tapahtumasta lokakuun jäsenkirjeessä.

Landskrona on kaunis kaupunki meren rannalla.

Suomen Työväen Musiikkiliiton toimintaa ennen ja nyt

Suomen Työväen Musiikkiliitto sai vappuna 1982 kunnian viedä musiikkitervehdys presidentti **Mauno Koivistolle** ja rouva **Tellervo Koivistolle**. Tervehdyksen musiikillisesta puolesta vastasi Helsingin Ty:n Puhallinorkesteri **Jorma Kilapan** johdolla. Liittoneuvoston puheenjohtaja **Aino Hahlman** tervehti presidenttiä. Hahlmanin mukana tervehdystä oli viemässä myös liittosihteeri **Usko Rasilainen**.

Vapputervehdyksen tasavallan presidentille vei vuonna 2011 toiminnanjohtaja **Sanna-Mari Hiekka**. Musiikista vastasi **Jouni Auramon** johdolla Pirkanmaan musiikkiopiston puhallinorkesteri, jonka esityksestä nauttivat tasavallan presidentti **Tarja Halonen** ja tohtori **Pentti Arajärvi**.

KUVAT | Suomen Työväen Musiikkiliiton arkisto

Konsertteja järjestetään myös Citadelletin linnan pihalla.
(kuva Annika Rundblad)

**Musiikkijuhla Landskronassa
14.–17.6.2012**

Alustava juhlaohjelma

Torstai 14.6.

Festivaalitoimisto avoinna
Illalla vapaamuotoista yhdessäoloa Festivaalitellassa

Perjantai 15.6.

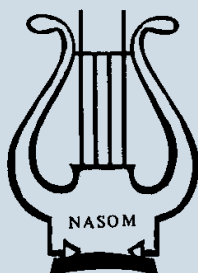
Festivaalitoimisto avoinna
Juhlakulkue Landskronan keskustan läpi
Juhlan avajaiset Linnanpuistossa / kuorojen esiintymisiä
Ven-saarella
Non-stop-konsertteja Linnanpuistossa ja
eri puolilla kaupunkia
Kaupungin vastaanotto kuorojen ja orkesterien johtajille
Illalla konsertti Sofia Albertinan kirkossa ja
viihtyisää ajanviettoa Festivaalitellassa

Lauantai 16.6.

Non-stop-konsertteja Linnanpuistossa ja
eri puolilla kaupunkia
Eri maiden ryhmien yhteisharjoituksia
Pääkonsertti, jossa eri maiden ryhmien yhteisesityksiä
Citadelletin linnan pihalla
Illalla kaikkien osallistujien yhteinen illallinen
Festivaalitellassa

Sunnuntai 17.6.

Päätöskonsertti ja kotimatka

Vaasan kuorofestivaali viettää
20-v. juhlavuotta 2012.

20
1993-2012

xx
VAASA *kuoro
kör
choir* **FESTIVAL**

16.-20.5.2012

Ylioppilaskunnan Laulajat (FI)

Vocal Ensemble Cantatrix (NL)

EMO Ensemble (FI)

Club for Five (FI)

Philomela (FI)

Mount Baker Toppers (US)

Realtime (US)

Mikrokosmos (FR)

The King's Singers (UK)

Kuorojen ilmoittautuminen
29.2.2012 mennessä

www.vaasa.fi/choirfestival

Info: Erkki Mendelin,
puh 06 325 3755, 0400 564 469

 Finland Festivals

